

Jean Monnet Center of Excellence
Research on Crucial Issues of European
Integration

University of Macedonia
Thessaloniki
Greece

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ένα επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη (Juncker Plan)

Submitted by: Αθηνά Μπαβέλη

Supervision: Καθηγητής Χρήστος Νίκος

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Νομικό πλαίσιο

Άρθρο 172

(πρώην άρθρο 156 της ΣΕΚ)

Οι προσανατολισμοί και τα άλλα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 171, παράγραφος 1 θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Οι προσανατολισμοί και τα σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν το έδαφος κράτους μέλους απαιτούν την έγκριση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Άρθρο 173

(πρώην άρθρο 157 της ΣΕΚ)

1. Η Ένωση και τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, σύμφωνα με ένα σύστημα ανοιχτών και ανταγωνιστικών αγορών, η δράση τους αποσκοπεί:

- να επιταχύνει την προσαρμογή της βιομηχανίας στις διαρθρωτικές μεταβολές,

- να προαγάγει ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων του συνόλου της Ένωσης, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων,

- να προαγάγει περιβάλλον που να ευνοεί τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων,

- να βελτιώσει την εκμετάλλευση του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών στους τομείς της καινοτομίας, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

2. Τα κράτη μέλη συνεννοούνται μεταξύ τους και με την Επιτροπή και, εφόσον χρειάζεται, συντονίζουν τις δράσεις τους. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει

κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού αυτού, ιδίως πρωτοβουλίες για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών, την οργάνωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και την προετοιμασία των στοιχείων που είναι αναγκαία για την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τηρείται πλήρως ενήμερο.

3. Η Ένωση συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέσω των πολιτικών και δράσεων που αναλαμβάνει, δυνάμει άλλων διατάξεων των Συνθηκών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, δύνανται να θεσπίζουν συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης των δράσεων που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παραγράφου 1, αποκλεισμένης οιασδήποτε εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Ο παρών τίτλος δεν αποτελεί βάση για την εκ μέρους της Ένωσης εισαγωγή οποιουδήποτε μέτρου που θα μπορούσε να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού ή περιλαμβάνει φορολογικές διατάξεις ή διατάξεις σχετικές με τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών.

Άρθρο 175

(πρώην άρθρο 159 της ΣΕΚ)

Τα κράτη μέλη ασκούν και συντονίζουν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό, μεταξύ άλλων, να επιτύχουν τους στόχους του άρθρου 174. Η διαμόρφωση και η υλοποίηση των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης καθώς και η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, λαμβάνουν υπόψη τους στόχους του άρθρου 174 και συμβάλλουν στην πραγματοποίησή τους. Η Ένωση ενισχύει επίσης την υλοποίηση αυτή με τη δράση της μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

Άρθρο 182

(πρώην άρθρο 166 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζουν πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο στο οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των δράσεων της Ένωσης.

Το πρόγραμμα-πλαίσιο:

- ορίζει τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους που πρέπει να υλοποιηθούν με τις δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 180, και τις προτεραιότητες που συνδέονται με αυτούς,

- υποδεικνύει τις γενικές γραμμές αυτών των δράσεων,

- ορίζει το μέγιστο συνολικό ποσό και τις λεπτομερείς διατάξεις για τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Ένωσης στο πρόγραμμα-πλαίσιο, καθώς και τα αντίστοιχα μερίδια κάθε προβλεπόμενης δράσης.

2. Το πρόγραμμα-πλαίσιο προσαρμόζεται ή συμπληρώνεται, ανάλογα με την πορεία των πραγμάτων.

3. Το πρόγραμμα-πλαίσιο τίθεται σε εφαρμογή μέσω ειδικών προγραμμάτων εκπονούμενων στο πλαίσιο κάθε δράσης. Σε κάθε ειδικό πρόγραμμα, διευκρινίζονται οι λεπτομέρειες της υλοποίησής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα σχετικά μέσα που κρίνονται απαραίτητα. Το άθροισμα των ποσών που κρίνονται απαραίτητα, τα οποία καθορίζονται από τα ειδικά προγράμματα, δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο συνολικό ποσό που ορίζεται για το πρόγραμμα-πλαίσιο και για κάθε επιμέρους δράση.

4. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζει τα ειδικά προγράμματα

5. Ως συμπλήρωμα των δράσεων που προβλέπονται στο πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα

με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, θεσπίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας.

Η Επιτροπή υποβάλλει ανά τριετία έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί για την υλοποίηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συμβάλει τα διάφορα μέσα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις.

Εάν απαιτούνται ειδικές δράσεις, πέρα από τα πλαίσια των Ταμείων και με την επιφύλαξη των μέτρων που αποφασίζονται στα πλαίσια των άλλων πολιτικών της Ένωσης, οι δράσεις αυτές μπορούν να θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται ένα επενδυτικό σχέδιο;

Από την έναρξη της παγκόσμιας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης, η Ευρώπη αντιμετώπισε δυσκολίες στον χώρο των επενδύσεων. Αν και από το 2007 μέχρι και το 2014 το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) και η ιδιωτική κατανάλωση κυμαίνονταν στα ίδια επίπεδα, οι συνολικές επενδύσεις βρέθηκαν κατά 15% κάτω από το αντίστοιχο ποσοστό του 2007. Σημειώθηκε πτώση , δηλαδή, 430 εκατομμυρίων σε σύγκριση με το ανώτατο επίπεδο επενδύσεων του 2007. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jean Claude- Juncker, υπογράμμισε το εξής « Η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα παράδοξο: Παρά την τεράστια ρευστότητα στις χρηματαγορές και τους εταιρικούς τραπεζικούς λογαριασμούς, οι επενδύσεις στην Ευρώπη δεν ανακάμπτουν». Ακόμη, το 2013, τα επίπεδα των επενδύσεων βρέθηκαν κάτω από τα ιστορικά κανονικά επίπεδα κατά 230 έως 370 δισεκατομύρια ευρώ.

Παραδείγματα από χώρες της ΕΕ

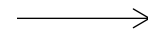
- Η Ελλάδα ήταν μία από τις ευρωπαϊκές χώρες με τη μεγαλύτερη πτώση στον τομέα των επενδύσεων. Από την έναρξη της ελληνικής οικονομικής κρίσης το 2008, τα επίπεδα

επενδύσεων βρίσκονταν σε ποσοστό 11,9% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με το 19,3% του ΑΕΠ στην υπόλοιπη Ευρώπη. Αξίζει να σημειωθεί ότι , πριν από την κρίση, οι επενδύσεις αντικατόπτριζαν παραπάνω από το 20% του ΑΕΠ.

- Οι επενδύσεις στη Φιλανδία άρχισαν να μειώνονται με την έναρξη της οικονομικής κρίσης. Επενδύσεις στον εξοπλισμό και τις μη οικιστικές κατασκευές αυξήθηκαν αργά τα τελευταία χρόνια. Σε κάθε περίπτωση, το ποσοστό των επενδύσεων αυξήθηκε σε 21,2% του ΑΕΠ το 2013, σε σύγκριση με το 19,6 %, που επικρατούσε στην Ευρώπη.
- Στην Πορτογαλία, η πτώση των επενδύσεων ήταν απότομη. Από 22% του ΑΕΠ το 2008 σε 15% το 2013. Πιο συγκεκριμένα, ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας αντιμετώπιζαν ισχυρή κρίση στην Πορτογαλία. Κύρια πρόκληση αποτελεί η μείωση του ενεργειακού κόστους, το οποίο θα επιτευχθεί με επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας.

- Χαμηλές προσδοκίες σχετικά με τη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες
- Κατακερματισμός χρηματοπιστωτικών αγορών
- Ελειψη επαρκούς ικανότητας ανάληψης ρίσκου
- Πολιτική αστάθεια στα κράτη-μέλη της Ε.Ε.
- Υψηλά επίπεδα χρέους σε τμήματα της οικονομίας της Ε.Ε. και των επιπτώσεών τους στον πιστωτικό

Χαμηλή επενδυτική αυτοπεποίθηση

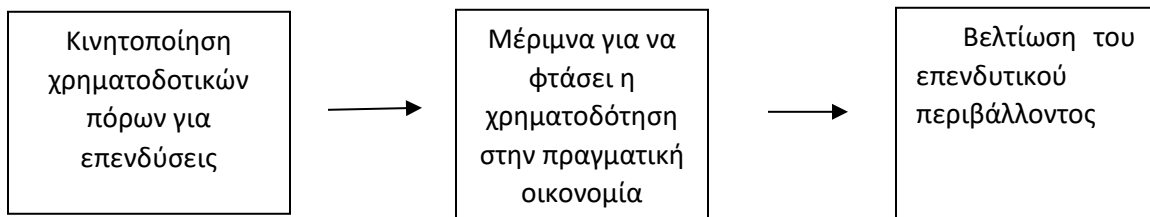

Έλλειψη επενδύσεων

Η έλλειψη επενδύσεων έχει σημαντικό αντίκτυπο:

- στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα
- στο μετοχικό κεφάλαιο
- στην παραγωγικότητα της Ευρώπης
- στις προσλήψεις και στη δημιουργία θέσεων εργασίας

Η λύση: Ένα Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη

Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων: Το ΕΤΣΕ δεν είναι ένα νέο, ξεχωριστό ταμείο ή μία αυθύπαρκτη νομική οντότητα, αλλά ένας μηχανισμός, που δημιουργήθηκε αποκλειστικά για τέσσερα χρόνια (July 2015 to 2019) εντός του ομίλου της ΕΤΕπ, μέσω συμφωνίας που καταρτίστηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το ταμείο συστάθηκε με σκοπό την αντιμετώπιση της βαθιάς επενδυτικής κρίσης, κινητοποιώντας χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τόμεα για στρατηγικές επενδύσεις.

Πώς θα βρεθούν τα χρήματα;: Αρχικά, παρέχεται εγγύηση 16 δισεκατομμυρίων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η εγγύηση της ΕΕ στηρίζεται και από τα υπάρχοντα ταμεία της ΕΕ, από υπάρχοντα περιθώρια του προϋπολογισμού της ΕΕ (2 δισ. ευρώ), τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (3,3 δισ. ευρώ) και το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020 (2,7 δισ. ευρώ). Συνολικό ποσό 8 δισ. ευρώ. Επιπλέον, 5 δισεκατομμύρια θα διατίθενται από την ΕΤΕπ. Απώτερος στόχος είναι η προσέλκυση 315 εκατομμυρίων σε επενδύσεις μέχρι το 2017. Επιπροσθέτως, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να συμμετάσχουν είτε απευθείας είτε διαμέσω των Εθνικών Τραπεζών Στήριξης στο επίπεδο της ικανότητας ανάληψης κινδύνου μέσω μιας επενδυτικής πλατφόρμας ή μέσω της άμεσης συγχρηματοδότησης ορισμένων σχεδίων και δραστηριοτήτων.

Οι στόχοι του:

1. Αύξηση του όγκου των έργων υψηλότερου κινδύνου που υποστηρίζει η ΕΤΕπ για τη χρηματοδότηση ενεργειών και την αποκατάσταση της αποτυχίας της αγοράς στην ανάληψη κινδύνων που εμποδίζει τις επενδύσεις στην Ευρώπη
2. Το ΕΤΣΕ επιτρέπει στους ιδιωτικούς επενδυτές να πραγματοποιήσουν επενδύσεις κάτω από ευνοικότερες συνθήκες.

Διοικητική δομή

- Μία ανεξάρτητη Επενδυτική Επιτροπή εγκρίνει τα έργα βάσει των συμφωνημένων επενδυτικών κατευθυντήριων γραμμών. Βασική της αρχή είναι ότι εγγυάται ότι η δημόσια στήριξη ούτε θα αποκλείσει ούτε θα πλήξει τις ιδιωτικές επενδύσεις. Ειδικό προσωπικό συνεργάζεται με την ΕΤΕπ σε τομείς όπως όπως η ανάπτυξη προϊόντων, η σύσταση και διάρθρωση έργων στον δίαυλο, η τεχνική βοήθεια, η χρηματοδοτική ικανότητα, διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων, η διαχείριση ενεργητικούπαθητικού, οι εγγυήσεις, η διαχείριση χαρτοφυλακίου, η λογιστική και η υποβολή εκθέσεων .
- Ένα «Steering Board», του οποίου ο έλεγχος ανήκει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην ΕΤΕπ λαμβάνει αποφάσεις συνεναιτικά σχετικά με την διοίκηση, τον στρατηγικό προσανατολισμό, την κατανομή του ενεργητικού και τη γενικότερη επενδυτική στρατηγική, που ακολουθείται απο το ΕΤΣΕ. Αποτελείται από τέσσερα μέλη, εκ των οποίων τρία διορίζονται απο την Επιτροπή και ένα από την ΕΤΕπ. Μεταξύ των μελών, εκλέγεται ένας Πρόεδρος με τριετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Τα μέλη δεν προέρχονται από κράτη μέλη, αλλά μόνο από την Επιτροπή και την ΕΤΕπ προς αποφυγή πολιτικού επηρεασμού.
- Το «Steering Board» υποστηρίζεται απο έναν «Κόμβο» επενδυτικών συμβούλων, ο οποίος αναγνωρίζει, προετοιμάζει και υλοποιεί επενδυτικά έργα. Επιπλέον, παρέχει βοήθεια σε ζητήμα νομικής φύσεως και χρηματοδότησης έργων.

Ο Ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Έλεγχος του ΕΤΣΕ

1) Αναφορά: Η ΕΤΕΠ έχει υποχρέωση δημόσιας αναφοράς στην ευρωπαϊκή επιτροπή κάθε εξάμηνο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ετησίως. Η έκθεση αναφέρεται στην χρηματοδότηση και στις επενδύσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό.

2) Λογοδοσία: Οποτεδήποτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να ζητήσει ακρόαση από τον Διευθύνων Σύμβουλο του ΕΤΣΕ. Εκείνος από πλευράς του οφείλει να απαντήσει ταχέως και με συνέπεια.

Λειτουργία του ΕΤΣΕ

- Πολλαπλαστικό αποτέλεσμα της τάξης του 1:15 στις πραγματικές επενδύσεις στην οικονομία.
- Για κάθε ευρώ προστασίας από κινδύνους που θα διαθέτει το Ταμείο, θα μπορούσαν να διατεθούν 3 ευρώ για κάποιο έργο υπό μορφή χρέους μειωμένης εξασφάλισης.
- Αυτό δημιουργεί ένα απόθεμα ασφαλείας στο συγκεκριμένο έργο, οι ιδιώτες επενδυτές θα προτιμήσουν να επενδύσουν στα ασφαλέστερα, αυξημένης εξασφάλισης τμήματα του ίδιου έργου.
- Η ΕΤΕΠ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωρίζει καλά ότι 1 ευρώ χρέους μειωμένης εξασφάλισης αποφέρει 5 ευρώ συνολικής επένδυσης: 1 ευρώ χρέους μειωμένης εξασφάλισης και, επιπλέον, 4 ευρώ χρέους αυξημένης εξασφάλισης.
- Αυτό έχει ως άμεση συνέπεια ότι 1 ευρώ προστασίας από κινδύνους που διαθέτει το Ταμείο προσελκύει δεκαπέντε ευρώ ιδιωτικών επενδύσεων στην πραγματική οικονομία.

Αποτελεσματικότερη χρήση του ΕΤΣΕ

- Συνολικός διπλασιασμός της χρήσης καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων για την περίοδο 2014-2020.
- Αύξηση του ποσού της εθνικής συγχρηματοδότησης.

- Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να χρησιμοποιήσουν τα διαθέσιμα ευρωπαϊκά ταμεία.

Το ΕΤΣΕ υποστηρίζει τις επενδύσεις στους εξής τομείς:

- Συγκοινωνίες.
- Ενεργειακές και ψηφιακές υποδομές.
- Εκπαίδευση και Κατάρτιση
- Υγεία
- Έρευνα και Ανάπτυξη
- Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών
- Καινοτομία
- Επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και Αποδοτικότητα των πόρων
- Περιβαλλοντικά, Αστικά και Κοινωνικά έργα

Είδη έργων

Σύμφωνα με τις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές του Προέδρου Juncker, οι πρόσθετες επενδύσεις θα επικεντρώνονται στις υποδομές, ιδιαίτερα ευρυζωνικά και ενεργειακά δίκτυα, όπως υποδομές στο συγκοινωνιακό δίκτυο στα βιομηχανικά κέντρα, εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενεργειακή απόδοση. Η χρηματοδότηση θα διοχετευθεί σε ποικίλα έργα, τα οποία θα έχουν πραγματική αξία για την ευρωπαϊκή οικονομία της Ευρώπης. Επομένως, περιλαμβάνονται συγκεκριμένα – και όχι μόνο- έργα όπως:

- 1) Στρατηγικές υποδομές (ψηφιακές και ενεργειακές επενδύσεις σε συμφωνία πάντα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία).
- 2) Υποδομές στο συγκοινωνιακό δίκτυο σε βιομηχανικά κέντρα, εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία.

- 3) Επενδύσεις για την τόνωση της εργασίας, μέσω χρηματοδότησης των ΜΜΕ και μέτρων για την εργασία των νέων.
- 4) Περιβαλλοντικά βιώσιμα έργα.
- 5) Καινοτομία, Έρευνα και Ανάπτυξη.

Το ΕΤΣΕ θα υποστηρίξει έργα, με τις εξής προδιαγραφές:

- Ακολουθεί τις ευρωπαϊκές πολιτικές.
- Είναι οικονομικά και τεχνικά βιώσιμο.
- Παρέχουν προσθετικότητα.
- Μεγιστοποιεί, όπου καθίσταται δυνατό, την κινητικότητα του κεφαλαίου του ιδιωτικού τομέα.

Νομική προστασία για τους επενδυτές:

Η συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΕπ για την ίδρυση του ΕΤΣΕ στις 22 Ιουλίου του 2015 και βασίστηκε στις επιταγές του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2017 , περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- Λεπτομερείς προϋποθέσεις για την χρηματοδότηση της ΕΤΕπ και τις επενδύσεις, που διενεργούνται.
- Πίνακα με τους βασικούς δείκτες επιδόσεων (KPIs) που θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση του μακροοικονομικού αντικτύπου των επενδύσεων του ΕΤΣΕ.
- Τη διαδικασία επιλογής ενός έργου.
- Διατάξεις σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία των συγκεκριμένων έργων.

Τρία σημαντικά κριτήρια

- 1) Ενωσιακή προστιθέμενη αξία (έργα στήριξης των στόχων της ΕΕ).
- 2) Οικονομική βιωσιμότητα και αξία — βασικό κριτήριο είναι η υψηλή κοινωνικόοικονομική απόδοση των έργων.
- 3) Έργα που μπορούν να ξεκινήσουν το αργότερο κατά την επόμενη τριετία, δηλαδή με εύλογη προσδοκία για κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά την περίοδο 2015-2017.

Κανονιστικό Περιβάλλον

- Το κανονιστικό περιβάλλον έχει αντίκτυπο στις επενδύσεις, την ανάπτυξη και στην εργασία.
- Η θητεία, ο διοικητικός φόρτος, η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας και η ταχύτητα που διέπει την Διοίκηση αποτελούν εμπόδια για την σύσταση επιχείρησης και επηρεάζει το περιβάλλον, στο οποίο οι επιχειρήσεις λειτουργούν.
- Διαφέρει το κανονιστικό πλαίσιο από χώρα σε χώρα μέσα στην ΕΕ, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται μέσω της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.
- Το κανονιστικό περιβάλλον πρέπει να είναι σαφές, προβλέψιμο και σταθερό

Βασικοί φραγμοί

- Τραπεζική διαμεσολάβηση.
- Διαφορές στις συνθήκες χρηματοδότησης μεταξύ των κρατών μελών.
- Πολλά ΜΜΕ έχουν περιορισμένη πρόσβαση στην χρηματοδότηση.
- Κανονιστικά και μη κανονιστικά εμπόδια σε όλους τους σημαντικούς τομείς υποδομών.

Πώς θα αντιμετωπιστούν τα εμπόδια;

Οικονομικός τομέας

- Κανονισμός σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ΕΜΕΚ).
- Ενίσχυση των αγορών τιτλοποίησης υψηλής ποιότητας.
- Αντιμετώπιση της τρέχουσας έλλειψης τυποποιημένων πιστωτικών πληροφοριών για τις ΜΜΕ.
- Οδηγία περί ενημερωτικών δελτίων.

Τηλεπικοινωνίες

- Ισχυρά συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά.
- Νομοθετικές ενέργειες, που ενισχύουν τους τομείς της προστασίας των δεδομένων και της ρύθμισης των τηλεπικοινωνιών.
- Μέτρα για να γίνει η νομοθεσία πιο προσιτή στους καταναλωτές για θέματα σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τις διαδικτυακές και ψηφιακές αγορές.

Ενέργεια

- Άμεση εφαρμογή της τρίτης δέσμης μέτρων για την ενέργεια.
- Αυστηροί κανόνες για το διασυνοριακό εμπόριο ενέργειας.
- Κατάργηση των ρυθμίσεων για τις λιανικές τιμές που υπάρχουν σε ορισμένα κράτη.

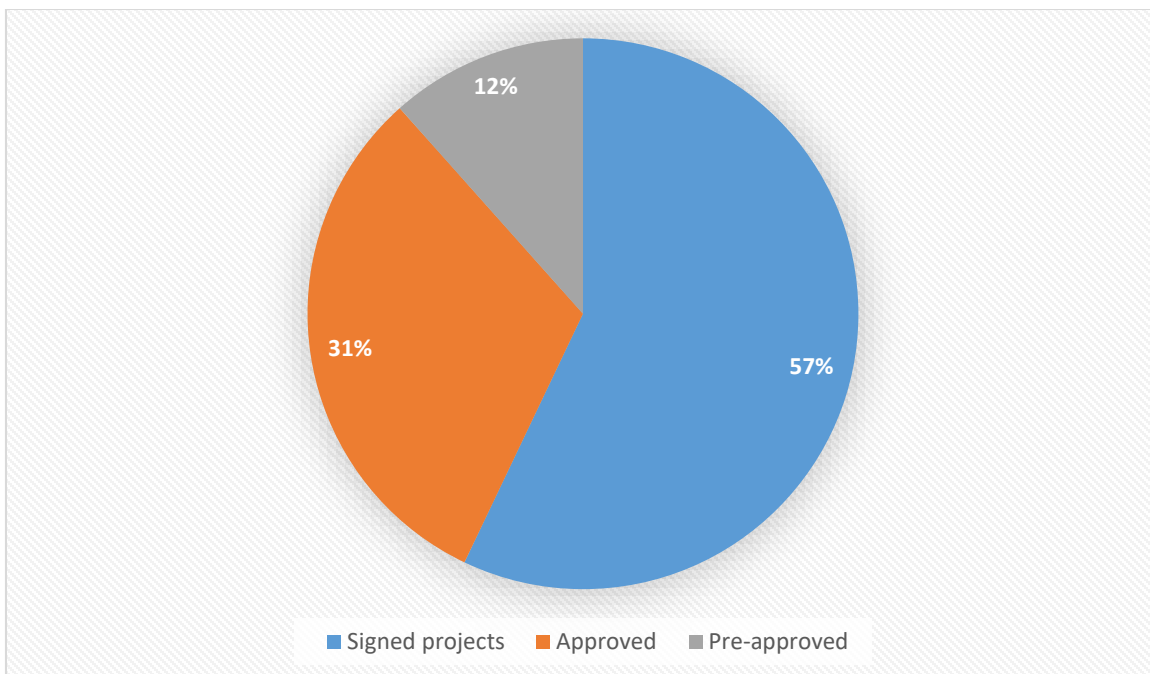
Μεταφορές

- Έναρξη εφαρμογής διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, με σκοπό να δοθεί έναυσμα για επενδύσεις σε έργα υποδομής στον τομέα των μεταφορών, με διασυνοριακή ιδίως διάσταση.

Υπηρεσίες και συναφείς τομείς

- Εντατικοποίηση των μεταρρυθμίσεων, με σκοπό την άρση των εμποδίων για τη νομική μορφή, την κατοχή συμμετοχικών τίτλων και την αδειοδότηση.
- Αναγνώριση τομέων και επαγγελμάτων με μεγάλο δυναμικό διασυνοριακού εμπορίου.
- η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ θα προσκρούει σε λιγότερα εμπόδια όσον αφορά τη μεταφορά γνώσεων, την ανοικτή πρόσβαση στην επιστημονική έρευνα και την αύξηση της κινητικότητας των ερευνητών.

Γενικά στοιχεία για το επενδυτικό σχέδιο

Σχήμα 1. Γενικά στοιχεία για το επενδυτικό σχέδιο. Στο διάγραμμα απεικονίζονται τα ποσοστά των επενδυτικών σχεδίων που έχουν συμφωνηθεί (*Signed projects*), εγκριθεί (*Approved*) ή Προ-εγκριθεί (*Pre-approved*).

Παραδείγματα επικυρωμένων έργων:

Creta Farms

Τομέας: γεωργία, καινοτομία

Η Creta Farms είναι η πρώτη ελληνική εταιρία, η οποία ωφελείται από την εγγύηση προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω του ΕΤΣΕ. Η εταιρία βρίσκεται στην Κρήτη και η φιλοσοφία της βασίζεται στην χρήση αποκλειστικά αγνών συστατικών και στην πίστη της στην Κρητική διατροφή. Το Επενδυτικό Σχέδιο ενίσχυσε την καινοτομία της Creta farms: μία πρωτότυπη τεχνολογία, δηλαδή την αντικατάσταση του κορεσμένου λίπους στο κρέας με ελαιόλαδο.

Ωφέλη από την χρηματοδότηση του ΕΤΣΕ 15 εκατομμυρίων:

- Πρόσληψη εργατικού δυναμικού (100 νέες θέσεις εργασίας)
- Χρηματοδότηση περαιτέρω τεχνολογικής προόδου
- Συνέχιση της διεθνούς εξάπλωσης της

Αναμενόμενη επένδυση: 31 εκατομμύρια

Grifols

Τομέας: Υγεία / R&D

Η Grifols είναι μία παγκόσμια εταιρία υγειονομικής περίθαλψης, η οποία έχει τη δυνατότητα μέσω της χρηματοδότησης των 100 εκατομμυρίων από το ΕΤΣΕ να ερευνά νέους τρόπους καταπολέμησης της νόσου Alzheimer και αγγειακών και αρτηριακών ασθενειών. Αποτέλεσε μία από τις πρώτες εταιρίες, άντλησαν ωφέλη από το Επενδυτικό Σχέδιο Juncker. Ιδρύθηκε το 1940 στην Ισπανία. Απασχολεί περίπου 14.000 άτομα και έχει επεκτείνει την παραγωγή της σε όλη την Ευρώπη.

Ωφέλη από την χρηματοδότηση:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Βελτίωση της υγείας και της ποιότητας ζωής των ασθενών

Αναμενόμενη επένδυση : 241 εκατομμύρια

Trenitalia regional rolling stock

Τομέας: Μεταφορές

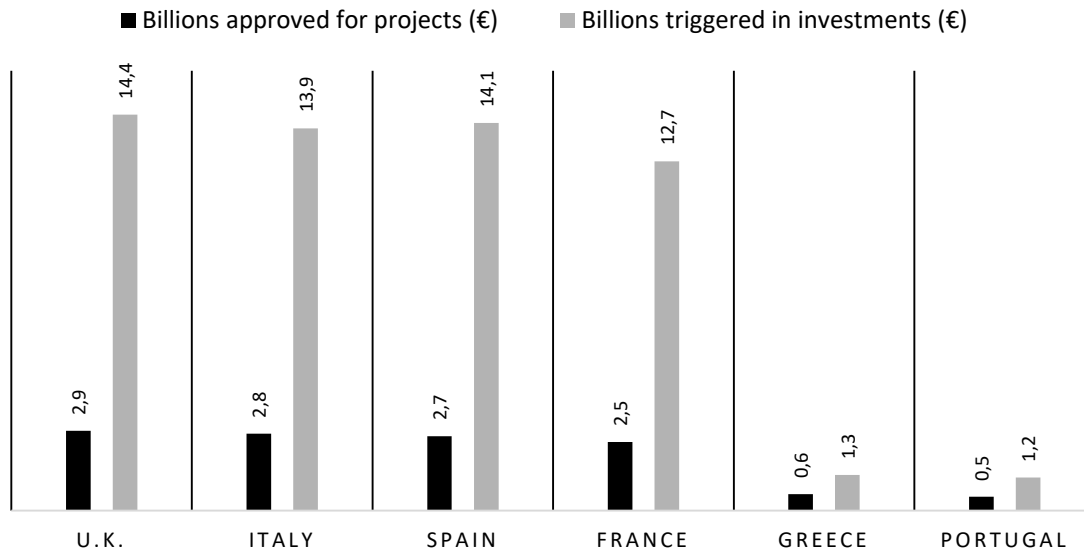
- Trenitalia είναι ο κύριος φορέας παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμεταλλεύσεως της εθνικής σιδηροδρομικής υποδομής στην Ιταλία. Δημιουργήθηκε το 2000 και ανήκει στο Ιταλικό Δημόσιο. Προσφέρει εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο στην Ιταλία και διεθνείς συνδέσεις με την Αυστρία, την Γαλλία, τη Γερμανία και την Ελβετία. Η εταιρία διαθέτει τόσο περιφερειακές όσο και υπεραστικές αμαξοστοιχίες.
- Εξαιτίας της 300 εκατομμυρίων χρηματοδότησης από το ΕΤΣΕ, η Trenitalia έχει στην κυριότητά της καινούρια τρένα, τα οποία πραγματοποιούν διαδρομές συνδέοντας πόλεις όπως η Piedmont, η Lazio, η Liguria, η Veneto, η Tuscany .

Ωφέλη απο την 300 εκατομμυρίων χρηματοδότηση:

- Βελτίωση των δημόσιων συγκοινωνιών
- Αύξηση των θέσεων εργασίας
- Παροχής βοήθειας για την διατήρηση long-term jobs στον τομέα των μεταφορών.
- Μοντέρνα και άνετα τρένα

Αναμενόμενη επένδυση : EUR 617 εκατομμύρια.

COMPARISONS BETWEEN E.U. MEMBERS

Σχήμα 2. Σύγκριση μεταξύ κρατών μελών της Ε.Ε. σχετικά με την αξιοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

- Η Ελλάδα έχει λάβει έγκριση έργων αξίας 595 εκατομμυρίων για τέσσερα έργα υποδομής και καινοτομίας και δύο συμφωνίες για ΜΜΕ με intermediary τράπεζες και ταμεία, αναμένοντας να προσελκύσει επενδύσεις της τάξης των 1.380 εκατομμυρίων. Από αυτά 300 εκατομμύρια έχουν εγκριθεί από το ΕΤΣΕ για την επέκταση και την ανακατασκευή 14 περιφερειακών αεροδρομίων, τα οποία πρόσφατα πουλήθηκαν στην γερμανική εταιρία Fraport.
- Για την Πορτογαλία ο αριθμός των επικυρωμένων έργων είναι περιορισμένος. Έχουν εγκριθεί μόνο 510 εκατομμύρια ευρώ για δύο μόλις έργα υποδομής και καινοτομίας και τρεις συμφωνίες για ΜΜΕ με intermediary τράπεζες και ταμεία, οι οποίες αναμένονται να προσελκύσουν επενδύσεις της τάξης των 1.207 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Επέκταση του ΕΤΣΕ

- Τον Δεκέμβριο του 2016, το Συμβούλιο αποφάσισε την επέκταση του ΕΤΣΕ μέχρι την 31 Δεκεμβρίου του 2020, το οποίο θα κινητοποιήσει τουλάχιστον ένα τρισεκατομμύριο ευρώ σε επενδύσεις. Η συμφωνία περιλαμβάνει την επέκταση του ΕΤΣΕ ως προς την διάρκεια και την χρηματοοικονομική ικανότητα. Σύμφωνα με την Επιτροπή, το ΕΤΣΕ

χρειάζεται να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του και να λάβει υπόψιν του τα πορίσματα από τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου.

- Η αξία των επικυρωμένων σχεδίων ήταν 32.8 εκατομμυρίων και τα συνολικά χρήματα, που κινητοποιήθηκαν για επενδύσεις μέχρι τις 9 Μαρτίου του 2017 ήταν 177.7 δισεκατομμύρια . Οι επενδύσεις σχετίζονται με strategic infrastructure και το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη έχει πετύχει το 56% των στόχων που έθεσε. 197 συναλλαγές έχουν επικυρωθεί σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ με τη βοήθεια του Infrastructure and Innovation Window (IIW), and 264 με τη βοήθεια του SME Window (SMEW).

Βασικές αλλαγές

- Αύξηση του επενδυτικού στόχου σε 500 δισεκατομμύρια (χρήση του ίδιου αποτελέσματος μόχλευσης 1:15)
- Αύξηση του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού σε 26 δισεκατομμύρια
- Αύξηση της εισφορά της ΕΤΕπ σε 7,5 εκατομμύρια
- Αύξηση του ΕΤΣΕ από 21 δισεκατομμύρια σε 33.5 δισεκατομμύρια

Η Επιτροπή έχει θέσει νέες προτεραιότητες, όπως η βιωσιμότητα, η γεωγραφική κάλυψη και η διαφάνεια:

Βελτιώσεις τεχνικής φύσεως

- Ενίσχυση της γεωγραφικής κάλυψης
- Κάλυψη επιπλέον τομέων , όπως η γεωργία, η δασοκομία, η αλιεία, η υδατοκαλλιέργεια και άλλα στοιχεία της βιοοικονομίας
- Τουλάχιστον 40% από την χρηματοδότηση του ΕΤΣΕ προορίζεται για ενέργειες , που αφορούν την κλιματική δράση
- Τα έργα του ΕΤΣΕ θα πρέπει να εστιάσουν σε επενδυτικές καταστάσεις, που χρειάζονται στήριξη, και στα κενά της αγοράς
- Διαφάνεια
- Εντείνεται ο ρόλος του « Κόμβου» επενδυτικών συμβούλων

Ερωτήσεις:

- 1) Γιατί χρειαζόμαστε ένα Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη;
- 2) Ποιοι είναι οι τρεις πυλώνες του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη;
- 3) Τι είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων;
- 4) Πώς θα βρεθούν τα χρήματα για το ΕΤΣΕ;
- 5) Ποια είναι η διοικητική του δομή;
- 5) Ποιος είναι ο ρόλος του Steering Board και του «Κόμβου» επενδυτικών συμβούλων;
- 6) Ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε σχέση με το ΕΤΣΕ;
- 7) Τι είδους έργα εγκρίνονται από το ΕΤΣΕ;
- 8) Πώς προστατεύονται νομικά οι επενδυτές;
- 9) Ποια είναι τα βασικά κριτήρια επιλογής;
- 10) Πώς το κανονιστικό περιβάλλον επηρεάζει τις επενδύσεις;
- 11) Ποιοι είναι οι βασικοί φραγμοί και πως μπορούν να αρθούν ανά τομέα;
- 12) Δώστε παραδείγματα επικυρωμένων έργων.
- 13) Επέκταση του ΕΤΣΕ. Ποιες είναι οι σημαντικότερες αλλαγές που θα επέλθουν; Ποιες είναι οι βελτιώσεις τεχνικής φύσεως, που έχουν προταθεί;

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

European Commission (2014) Communication ‘An Investment Plan for Europe’, COM (2014) 903 final, Brussels, 26 November.

European Commission (2015b) The European Fund for Strategic Investment: Questions and Answers, Fact Sheet, MEMO/15/3223, Strasbourg, 13 January.

European Commission (2016) The Investment Plan for Europe: EU-Wide State of Play, July [online] https://ec.europa.eu/priorities/publications/investment-plan-eu-wide-state-play-july-2016_EN

European Investment Bank (EIB) (2015) European Fund for Strategic Investments – Questions and Answers, Media Background Document, 26 June.

European Commission (2015c) Vice-President Katainen’s Speech at the European Parliament Plenary Debate on the Regulation for a European Fund for Strategic Investments (EFSI), SPEECH/15/5262, 24 June.

European Commission (2016) Investment Plan for Europe – Finland state of play [online] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/finland-investment-plan-factsheet-17x17-june17_en.pdf 2016_EN

European Commission (2016) Investment Plan for Europe – Greece state of play [online] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/greece-investment-plan-factsheet-17x17-june17_en.pdf 2016_EN

European Commission (2016) Investment Plan for Europe- Portugal state of play [online] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/portugal-investment-plan-factsheet-17x17-june17_en.pdf 2016_EN

European Commission (2014) Commission Factsheet 1- Why does the EU need an investment plan [online] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/factsheet1-why_en.pdf 2014_EN

European Commission (2014) Commission Factsheet 2- Where does the money come from [online] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/factsheet2-where-from_en.pdf 2014_EN

European Commission (2014) Commission Factsheet 3- What to invest in [online] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/factsheet3-what-in_en.pdf 2014_EN

European Commission (2014) Commission Factsheet 4- Creating an investment- friendly environment [online] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/factsheet4-environment_en.pdf 2014_EN